

Наконечна Л.Й.,
кандидат педагогічних наук
(Вінницький державний
педагогічний
університет імені
Михайла Коцюбинського)

ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ

Якість освіти розглядають як відповідність нормі, стандарту. Хоча результати академічних знань стають все менш головними показниками якості освіти; їх змінюють такі показники, як сформованість стійкої мотивації пізнання, здатність до самоосвіти, усвідомлення необхідності освіти упродовж всього життя. Однією з умов підвищення якості вищої освіти нині є розв'язання проблеми розвитку в студентів професійної компетентності, вмінь самостійно здобувати знання та застосовувати їх на практиці у стандартних та нестандартних ситуаціях.

Якість підготовки фахівців залежить від змісту й організації навчально-виховного процесу. На сучасному етапі розвитку освіти проблема оптимального управління навчально-виховним процесом є досить актуальною. Одним із засобів управління є педагогічний контроль. Від своєчасного, оперативного контролю залежить не лише якість знань, а й рівень розвитку професійної компетентності студентів.

Відомо, що чим частіше здійснюється контроль за якістю знань, тим ефективніше керування навчальним процесом. Форми та види контролю навчально-пізнавальної діяльності студентів залежать від конкретної навчальної дисципліни, від її змісту, кількості годин, що відводиться на її вивчення, виду завдань для СРС, матеріальної бази та методичного забезпечення викладання дисципліни, досвіду викладача тощо. Важливо контролювати та оцінювати наступні види навчальної діяльності студентів: готовність студентів до заняття та їхню активність упродовж нього, виконання домашніх робіт, розробка опорних конспектів для систематизації знань, виконання аудиторних самостійних робіт; рівень опрацювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання, індивідуальні домашні завдання; контрольні роботи; колоквіуми; заліки; экзамени, виступи з

повідомленням на лекції чи практичному занятті, написання та захист рефератів, підготовка проектів, презентацій тощо.

Для одержання об'єктивної інформації про ступінь сформованості умінь та навичок самостійної діяльності у студентів на певному етапі вивчення матеріалу варто здійснювати поточний контроль за якістю СРС. Цей вид контролю дає можливість здійснювати оперативний зворотній зв'язок, своєчасно виявляти труднощі у самостійній пізнавальній діяльності та шукати шляхи підвищення ефективності такої роботи. Поточний контроль можна здійснювати під час занять та проміжного контролю знань, умінь та навичок, на групових та індивідуальних консультаціях.

Ефективним засобом самоконтролю і контролю за якістю самостійної роботи слугують журнали навчальних досягнень студентів або портфоліо. В залежності від курсу, на якому навчаються студенти, портфоліо може містити картки обліку самостійної роботи з кожного предмета, власні нестандартні способи розв'язування задач та доведення теорем, повідомлення, результати науково-дослідної роботи, ксерокопії власних статей, фотографії виховних заходів і предметних вечорів, участь в організації яких приймав студент.

Для забезпечення ефективності педагогічного контролю існують певні дидактичні вимоги до його організації, зокрема: контроль має здійснюватися систематично і регулярно на всіх етапах процесу навчання; форми проведення контролю мають бути різноманітними та взаємоузгодженими; контроль має виконувати різні функції (діагностичну, навчальну, розвивальну, виховну); контроль має бути об'єктивним, зрозумілим та своєчасним. Використання систематичного контролю та оперативного зворотного зв'язку у процесі підготовки майбутніх фахівців дозволяє індивідуалізувати навчання, підвищити мотивацію учіння, активізувати навчальну діяльність студентів. Систематичне застосування різноманітних форм і методів контролю стимулює студентів до самостійної навчально-пізнавальної діяльності та підвищує якість їхніх знань, рівень професійної компетентності.